

หน่วยที่

2

การฟังและการดูสื่อ อิเล็กทรอนิกส์

ความหมายและความสำคัญ ของการฟังและการดู

ความหมายของการฟังและการดู

การฟัง หมายถึง กระบวนการรับสารหรือข้อมูลต่างๆ จากเสียง ซึ่งเสียงนั้นอาจจะเป็นเสียงพูดหรือไม่ใช่เสียงพูดก็ได้ ผู้รับสารต้องแปลเสียงที่ได้ยิน โดยใช้กระบวนการเรียบเรียง ตีความหมาย คาดเดาประโยคโดยใช้ความรู้เดิม ผนวกกับความรู้ใหม่เพื่อทำความเข้าใจ

การดู หมายถึง การรับสารด้วยตาทำให้เห็นภาพ และรับรู้เหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ จากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดุสิ่งต่างๆ จากการศึกษานอกสถานที่ หรือละครเพื่อหาความรู้ หรือความบันเทิง

ความสำคัญของการฟังและการดู

การฟังและการดูมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน เนื่องจากทักษะการฟังและการดูเป็นทักษะพื้นฐานในการสื่อสาร รวมทั้งในแต่ละวันจะใช้การฟังและการดูเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ต่างๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารหลายประเภท ดังนั้น การฟังและการดูจึงมีความสำคัญ ดังนี้

๓.

การฟังและการดูจะช่วยให้เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การฟังและการดูอย่างรู้กาลเทศะ และเหมาะสมจะเป็นการ สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลรอบข้าง และจะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างการสื่อสารได้

๒.

การฟังและการดูช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เนื่องจากบางอาชีพต้องอาศัยความสามารถในการฟังและการดูมากเป็นพิเศษ เช่น นักวิจารณ์ภาพยนตร์ นักวิจารณ์เพลง นักพากย์ เป็นต้น

๑.

การฟังและการดูช่วยในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน ทำให้สื่อสารได้สะดวกราบรื่นขึ้น เพราะการฟังและการดูที่มีประสิทธิภาพจะทำให้การสื่อสารบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ

องค์ประกอบของการฟัง และการดู

หลักการฟังและการดู

๑

มีสมาธิ

คือ ขณะรับสารจะต้องมีสมาธิจดจ่อต่อสิ่งที่ฟังและดูอยู่เสมอ เนื่องจากสมาธิเป็นพื้นฐานของพฤติกรรมการรับสารที่ดี ขณะฟังและดูจึงไม่ควรรบกวนกับสิ่งรบกวนต่าง ๆ และต้องไม่ทำสิ่งอื่นที่จะทำให้สมาธิในการรับสารหายไป เช่น การพูดคุย การเล่นโทรศัพท์ การมีสมาธิในการฟัง นอกจากจะทำให้รับสารได้ดีแล้ว ยังแสดงถึงการมีมารยาทที่ดีในการฟังและการดูอีกด้วย

๒

จับ
ประเด็น
สำคัญ

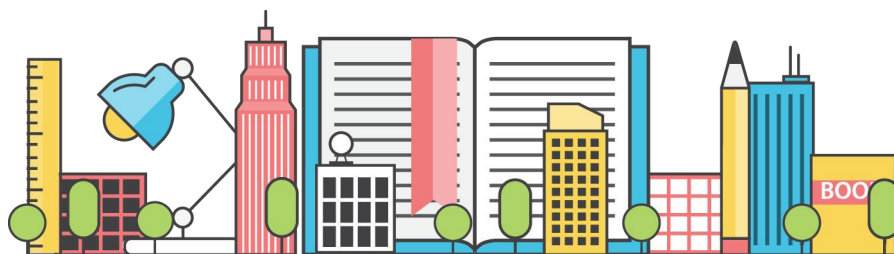
คือ ผู้รับสารจะต้องพยายามจับประเด็นสาระสำคัญในการฟังและการดูทุกครั้ง เริ่มต้นจากการทำความเข้าใจกับจุดมุ่งหมายของการรับสาร ตั้งใจและจดจ่อกับสารที่ได้รับ จากนั้นนำมาเชื่อมโยงกับความรู้ และประสบการณ์เดิมของตน หากประเด็นใดที่เป็นสาระสำคัญควรจดบันทึก เพราะเมื่อเวลาผ่านไป อาจจะหลงลืมประเด็นสำคัญบางประเด็นได้ และควรสรุปประเด็นการฟังและการดูเป็นภาษาของตนเอง

๓

พิจารณา
ไตร่ตรอง
ผู้รับสาร
จาก
การฟัง
และการดู

ควรวิเคราะห์สารโดยจำแนกออกเป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จากนั้นจะต้อง
นำมาประเมินค่าว่าส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง
มีความถูกต้องหรือไม่
ส่วนข้อคิดเห็นมีความน่าเชื่อถือ
มากน้อยเพียงใดและสามารถ
นำมาปฏิบัติตามได้หรือไม่

แนวทางการวิเคราะห์และประเมินค่า การฟังและการดูจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การวิเคราะห์ คือ เมื่อฟังและดูเรื่องราวต่าง ๆ แล้วแยกแยะเรื่องราว
นั้นได้ เช่น บอกได้ว่าข้อความใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อความใดเป็นข้อคิดเห็น
ข้อความใดแสดงความรู้สึก ข้อความใดเป็นเหตุ ข้อความใด เป็นผลจากเหตุนั้น
เป็นต้น การฟังและการดูอย่างวิเคราะห์นั้นจะต้องมีพื้นฐานของเรื่องราวต่าง ๆ
ได้แก่ ชื่นเข้าใจเรื่อง ชื่นจับประเด็นได้ เป็นอย่างดีมาก่อน

การประเมินค่า คือ เมื่อฟังและดูเรื่องราวต่าง ๆ แล้ว จะบอกคุณภาพของ
เรื่องได้ว่ามีคุณค่า หรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด เรื่องราวนั้นดีหรือไม่ อย่างไร
เพราะเหตุใด ทั้งนี้ให้พิจารณาไตร่ตรอง ตามความคิด เหตุผล และประสบการณ์
ซึ่งแต่ละคนอาจจะมีความคิด เหตุผล และประสบการณ์แตกต่างกันไปก็ได้

สื่อประเภทสารคดี

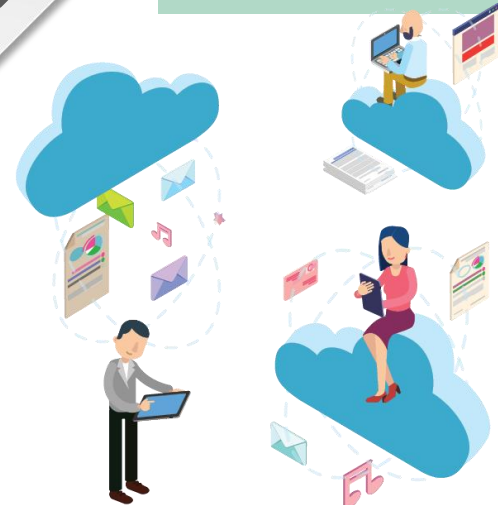
สื่อประเภทละคร

สื่อประเภทข่าวสาร

สื่อประเภทการโฆษณา

มารยาทในการฟังและการดู

๑

ควรสำรวมกิริยามารยาท

๒

ควรตั้งสมาธิในการฟังและการดู

๓

ควรมีใจเป็นกลางและเปิดกว้าง

๔

ควรคำนึงถึงคนอื่น ๆ

๕

หากมีข้อสงสัยเก็บไว้ถามเมื่อมีโอกาส

๖

ไม่แสดงความคิดเห็นและการวิจารณ์ขณะที่ดูหรือฟัง

๗

มีปฏิกริยาตอบสนองอย่างเหมาะสม

๘

ควรมีความตั้งใจและความพร้อม

๙

ไม่ควรนำสิ่งของไปวางเพื่อจองที่นั่ง ในกรณีที่ยืนดูควรจะต้อง
คำนึงถึงผู้ดูคนอื่น ๆ ที่อยู่ด้านหลัง

๑๐

การแสดงความชื่นชมและการแสดงความเห็นด้วยขณะที่ฟัง
หรือดู ควรแสดงออกโดยปรบมือในจังหวะที่เหมาะสม

